

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 4.4.2025
COM(2025) 170 final

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET OG EUROPA-
PARLAMENTET**

om status for migrationsstyringen på det græske fastland

1. Indledning

I de seneste ti år har Grækenland været en af de medlemsstater, der er blevet mest berørt af tredjelandstatsborgeres irregulære indrejser ved landets land- og søgrænser, hvilket har skabt betydelige udfordringer og lagt et stort pres på landets nationale migrationsstyringssystem.

For at imødegå disse betydelige udfordringer, styrke de nationale kapaciteter og forbedre migrationsstyringsprocedurerne har Kommissionen og EU-agenturerne (Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning (Frontex), Den Europæiske Unions Asylagentur (EUAA), Den Europæiske Unions Agentur for Retshåndhævelsessamarbejde (Europol) og Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder (FRA) i det følgende: "EU-agenturerne") arbejdet særligt intensivt sammen med de græske myndigheder. Dette arbejde har understøttet etableringen af et omfattende migrationsstyringssystem og har modtaget betydelig finansiel, operationel og teknisk støtte for at hjælpe de ansvarlige ministerier og tjenester, der er involveret.

Kommissionen gjorde også en indsats for at forbedre den overordnede gennemførelse af Dublin III-forordningen¹, navnlig gennemførelsen af overførsler af ansøgere om international beskyttelse som en forudsætning for et velfungerende Dublinsystem. Dette var især en udfordring for Grækenland og fortjente særlig støtte fra Kommissionen. I 2016 vedtog Kommissionen flere henstillinger med fokus på Dublinoverførsler til Grækenland². Senest har Kommissionen arbejdet sammen med medlemsstaterne om en køreplan for forbedring af gennemførelsen af overførsler i henhold til Dublin III-forordningen ("Dublinkøreplanen") som et grundlag, der er nødvendigt for en gnidningsløs overgang til det system, der er oprettet i henhold til forordningen om asylforvaltning og migrationsstyring³.

Som følge af dette fortsatte samarbejde og denne støtte samt de græske myndigheders betydelige indsats i de seneste år er migrationsstyringen i Grækenland blevet væsentligt forbedret. Grækenland har oprettet funktionelle asyl- og modtagelsessystemer samt operationelle rammer på centrale områder inden for migrationsstyring. Grækenland har også investeret i nye initiativer på forskellige områder såsom det omfattende system til støtte for uledsagede mindreårige, IT-systemer til asyl og modtagelse, der gør processerne mere effektive, og screening ved grænserne. Disse er særligt relevante for gennemførelsen af pagten om migration og asyl.

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 604/2013 af 26. juni 2013 om fastsættelse af kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse, der er indgivet af en tredjelandstatsborger eller en statsløs i en af medlemsstaterne (omarbejdning) (EUT L 180 af 29.6.2013, s. 31).

² Den seneste er Kommissionens henstilling (EU) 2016/2256 af 8. december 2016 rettet til medlemsstaterne om genoptagelse af overførsler til Grækenland i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 604/2013, C/2016/8525 (EUT L 340 af 15.12.2016, s. 60).

³ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1351 af 14. maj 2024 om asylforvaltning og migrationsstyring, om ændring af forordning (EU) 2021/1147 og (EU) 2021/1060 og om ophævelse af forordning (EU) nr. 604/2013 (EUT L, 2024/1351, 22.5.2024). Dublinkøreplanen blev godkendt af medlemsstaterne på mødet i Det Strategiske Udvalg for Indvandring, Grænser og Asyl (SCIFA) den 29.11.2022. Efter godkendelsen af Dublinkøreplanen har alle medlemsstater iværksat flere initiativer, der har til formål at øge effektiviteten af de nationale Dublinenheder og forbedre de eksisterende procedurer. Kommissionen indsamlede alle nye former for god praksis efter gennemførelsen af Dublinkøreplanen og fremlagde dem i et arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene den 23.11.2023 (SWD(2023) 390 final, arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene, The Dublin Roadmap in Action. Enhancing the Effectiveness of the Dublin III Regulation: identifying good practices in the Member States).

Antallet af irregulære ankomster til Grækenland, hovedsagelig via øerne Lesbos, Chios, Kos, Leros og Samos og landgrænsen i Evros-regionen, har været konstant højt i de seneste to år⁴. Samtidig er Grækenland fortsat et af de vigtigste transitlande⁵, hvor ansøgere om og personer med international beskyttelse på ulovlig vis flytter fra det græske fastland til andre EU-medlemsstater og på ny ansøger om beskyttelse der.

Denne meddelelse giver et ajourført overblik over den aktuelle status for asyl- og modtagelsessystemerne på det græske fastland. Her fokuseres der på situationen på fastlandet, hvor Dublinoverførsler modtages. Der er specifikt fokus på situationen og de tjenester, der er til rådighed for migranter, navnlig for dem, der vender tilbage eller overføres til Grækenland fra andre EU-medlemsstater, det være sig ansøgere om international beskyttelse i henhold til Dublinforordningen eller personer med international beskyttelse. Dens hovedformål er at give en opdatering til medlemsstaternes myndigheder i EU og dermed bidrage til at sikre, at de, der behandler disse sager, har de nødvendige oplysninger til rådighed for at sikre en smidig sagsbehandling. Dette er vigtigt for at sikre, at det overordnede migrationsstyringssystem i EU fungerer effektivt på grundlag af et tæt samarbejde mellem medlemsstaterne.

2. Operationel og finansiel støtte ydet til Grækenland

Europa-Kommissionen ("Kommissionen") og EU-agenturerne støtter medlemsstaterne i at udvikle og gennemføre **migrationsstyringssystemer**, der er egnede til formålet og i overensstemmelse med gældende EU-ret.

Som led i dette arbejde i hele EU yder Kommissionen og EU-agenturerne betydelig finansiel, operationel og teknisk støtte for at hjælpe de ansvarlige ministerier og tjenester i Grækenland med at styre migrationen. Dette har resulteret i et tæt samarbejde med de relevante græske myndigheder og udveksling af oplysninger om situationen i Grækenland.

I september 2020 oprettede Kommissionen på tidspunktet for fremlæggelsen af pagten om migration og asyl og de ledsagende forslag og i kølvandet på den brand, der ødelagde den største flygtningelejr Moria på den græske ø Lesbos, en særlig **taskforce om migrationsstyring**⁶ ("taskforcen"), der skal være ansvarlig for Unionens arbejde med strategiske, operationelle, retlige og finansielle spørgsmål i forbindelse med migrationsstyring⁷. Taskforcen har bygget videre på den støtte, som Kommissionen og

⁴ Omkring 50 000 ankomster i 2023 og 60 000 i 2024 ifølge Frontex' data. Ligesom andre medlemsstater oplevede Grækenland et betydeligt fald i antallet af tredjelandsstatsborgere, der ankom under og efter covid-19-perioden. Der blev konstateret en kraftig stigning i antallet af tredjelandsstatsborgere, der ankom i sommeren 2023, og tallene er fortsat høje i den dag i dag (med udsving).

⁵ Eurodac-hit og Dublinstatistikker er kun en indikator for sekundære bevægelser, da de i øjeblikket ikke viser ansøgere, men kun ansøgninger. Eurodac-hit med Grækenland som afrejseland varierede mellem 75 000 og 121 000 om året mellem 2021 og 2024.

⁶ https://home-affairs.ec.europa.eu/policies/migration-and-asylum/migration-management/task-force-migration-management_en.

⁷ PV(2020) 2350 final (23.9.2020). Taskforcen blev oprettet som en innovativ struktur i Kommissionens Generaldirektorat for Migration og Indre Anliggender (GD HOME). Den arbejder i en matrixtilgang, udnytter de etablerede ressourcer i GD HOME's relevante enheder (politiske, operationelle og finansielle) og arbejder tæt sammen med alle andre involverede tjenestegrene i Kommissionen. Da Rusland indledte sin angrebskrig mod Ukraine i februar 2022, blev støtteindsatsen udvidet til at omfatte de mest berørte medlemsstater såsom Polen, Tjekkiet, Slovakiet, Ungarn og Rumænien for at støtte dem i at tackle udfordringer og tage imod mennesker, der flygter fra krigen.

EU-agenturerne allerede havde ydet på operationelt og finansielt plan, herunder gennem udsendelse på stedet, i Italien, Malta, Cypern, Spanien og Grækenland siden migrations- og flygtningekrisen i 2015.

Støtten fra taskforcen omfatter koordinering med relevante nationale myndigheder, internationale organisationer og andre relevante aktører på følgende områder:

- forvaltning af ankomster og registrering af ansøgere om international beskyttelse, personer med midlertidig beskyttelse og tredjelandsstatsborgere med ulovligt ophold
- tilvejebringelse af passende modtagelsesfaciliteter
- beskyttelse af uledsagede mindreårige og andre sårbare grupper
- anvendelse af effektive asyl- og tilbagesendelsesprocedurer
- gennemførelse af forskellige frivillige omfordelingsordninger
- grænseforvaltning i overensstemmelse med Schengenreglerne
- fremme af integrationspolitikker og adgang til sociale rettigheder.

Den samlede **finansielle støtte** under EU's fonde på området indre anliggender, der er stillet til rådighed for Grækenland siden 2015, er lidt over 5 mia. EUR, og den sætter Grækenland i stand til at gennemføre en ambitiøs, robust og omfattende migrationsstyringspolitik, som afspejler landets betydelige ansvar. I programmeringsperioden 2014-2020 blev der stillet mere end 3,39 mia. EUR til rådighed for Grækenland til forvaltning af migration og grænser under Asyl-, Migrations- og Integrationsfonden (AMIF), Fonden for Intern Sikkerhed (grænser og visum samt politi) og nødhjælpsinstrumentet (ESI). Under den flerårige finansielle ramme for 2021-2027 er der indtil videre blevet stillet mere end 1,66 mia. EUR til rådighed under fondene på området indre anliggender (AMIF, instrumentet for grænseforvaltning og visumpolitik, Fonden for Intern Sikkerhed) til støtte for gennemførelsen af eksisterende og kommende prioriteter på området migration, grænseforvaltning og indre sikkerhed. Grækenland har også anvendt ca. 681 mio. EUR fra sin samhørighedsramme (næsten 3 %) for at imødekomme behovene for migrationsstyring og har anmodet om at trække på yderligere 2 % af ovennævnte midler.

En stor del af EU's fonde på området indre anliggender anvendes til at forbedre modtagelseskapaleten, levevilkårene for migranter og sikkerheden i Grækenland. Dette omfatter f.eks. en styrkelse af lægebehandlingen til ansøgere om international beskyttelse, strømlining af asylprocedurerne, omfordeling af ansøgere om og personer med international beskyttelse til medlemsstaterne og landene i Den Europæiske Frihandelssammenslutning (EFTA)⁸ og øget tilbagesendelse af dem, der ikke har ret til at opholde sig i EU.

Takket være taskforcens arbejde er den **operationelle støtte**, som Kommissionen og EU-agenturerne har leveret til Grækenland siden 2015, blevet intensiveret. Kommissionen har udsendt personale til Grækenland, som arbejder tæt sammen med nationale myndigheder, EU-agenturer, internationale organisationer og civilsamfundet for at bidrage til at sikre, at migrationen forvaltes effektivt. I de seneste to år har holdet bestået af ca. ni medarbejdere (EU-tjenestemænd og nationale eksperter udstationeret af medlemsstaterne). Det udsendte hold samarbejder med alle relevante ministerier såsom ministeriet for migration og asyl samt ministeriet for beskæftigelse og social velfærd, ministeriet for social samhørighed og familie, ministeriet for borgernes beskyttelse, ministeriet for maritime anliggender og øpolitik, undervisningsministeriet, sundhedsministeriet og forsvarsministeriet samt med civilsamfundsorganisationer, internationale organisationer, lokale og regionale myndigheder og beboergrupper i centrene.

⁸ Island, Liechtenstein, Norge og Schweiz.

EU-agenturer har ydet en betydelig del af EU's operationelle støtte til Grækenland i overensstemmelse med deres respektive mandater og gældende EU-ret samt under fuld overholdelse af EU's charter om grundlæggende rettigheder.

EUAA fortsætter med at yde operationel støtte og teknisk bistand til Grækenland gennem den seneste operationelle plan (2025)⁹. Planen har til formål at øge den nationale kapacitet på områderne asyl, modtagelse og sårbare personer gennem udsendelse af ca. 450 eksperter og 100 tolke. Desuden er de græske myndigheder i øjeblikket i gang med flere strategiske øvelser vedrørende planlægningen af fremtiden for det nationale modtagelsessystem med henblik på gennemførelsen af de nødvendige krav i henhold til pagten. Den gradvise nedskalering og gnidningsløse overdragelse af agenturets operationelle bistand anses for nødvendig for at fremme bæredygtighed og er tæt forbundet med myndighedernes igangværende bestræbelser på at ansætte yderligere personale og yderligere styrke deres egen institutionelle kapacitet.

Frontex har et mangeårigt samarbejde med Grækenland, og støtter Grækenland med ca. 460 gæstemedarbejdere, der udfører grænseovervågning, bistår med identifikation og registrering af tilrejsende migranter samt debriefing, screening og teknisk udstyr. Frontex og Grækenland samarbejder også om andre aktiviteter såsom uddannelse og kapacitetsopbygning.

Europol fortsætter med at yde operationel bistand, navnlig til de græske retshåndhævende myndigheder – det græske politi og den græske kystvagt – i forbindelse med forvaltningen af migrationsstrømme i overensstemmelse med sit ansvar og mandat. Europol letter og støtter medlemsstaternes grænseoverskridende efterforskninger, der har til formål at optrevle kriminelle netværk, der er involveret i organiseret smugling af migranter, menneskehandel, dokumentfalsk og andre former for grov og organiseret kriminalitet og terrorisme.

Som led i sit mandat til at yde bistand og ekspertise vedrørende grundlæggende rettigheder til Den Europæiske Unions institutioner, organer og agenturer samt medlemsstaterne deltager **Agenturet for Grundlæggende Rettigheder (FRA)** i en bred vifte af aktiviteter, herunder i overvågnings- og rådgivningsroller. FRA besøger regelmæssigt modtagelses- og identifikationscentre for at afdække mangler med hensyn til grundlæggende rettigheder og potentielle risici for krænkelse af grundlæggende rettigheder, indsamle og formidle god praksis og udveksle ekspertise inden for grundlæggende rettigheder¹⁰.

Internationale organisationer og civilsamfundsorganisationer (CSO'er) yder støtte i hele det græske område. Mange civilsamfundsorganisationer er fortsat aktive på alle migrationsområder på trods af et udfordrende miljø¹¹. De arbejder ofte tæt sammen med de græske myndigheder, herunder f.eks. om tolkning, retshjælp, sundhedsydelser, kontant bistand, ikkeformel uddannelse samt støtte til uledsagede mindreårige og familier med børn.

Endelig er Grækenland også blevet støttet gennem bilaterale ordninger med andre EU- og EØS-medlemsstater¹², som har finansieret specifikke projekter¹³ og udsendt specialiseret personale, navnlig med hensyn til beskyttelse af uledsagede mindreårige. EU og de associerede stater har også støttet

⁹ https://euaa.europa.eu/sites/default/files/EUAA_Operational_Plan_to_Greece_2025.pdf.

¹⁰ I juli 2024 offentliggjorde FRA en rapport, der samler eksempler på påståede krænkelse af migranternes og flygtninges rettigheder mellem 2020 og 2024, og som beskriver de skridt, der skal tages for at sikre, at tilfælde af mishandling ved grænserne efterforskes, <https://fra.europa.eu/en/publication/2024/guidance-investigating-alleged-ill-treatment-borders>.

¹¹ Rapport om retsstatssituationen 2024, landekapitlet om Grækenland, s. 31-33.

¹² EØS omfatter de 27 EU-medlemsstater samt Island, Liechtenstein og Norge.

¹³ <https://eeagrants.org/countries/greece>.

Grækenland gennem frivillig omfordeling, først inden for rammerne af en frivillig omfordelingsordning, der løb fra 2020-2023, hvorunder mere end 5 000 personer blev omfordelt fra Grækenland, og i øjeblikket inden for rammerne af den frivillige solidaritetsmekanisme efter den politiske erklæring fra juni 2022, som gjorde det muligt at foretage over 2 100 overførsler fra Grækenland inden midten af februar 2025.

3. Modtagelsesforhold på fastlandet

3.1 Modtagelsessystemet

Med støtte fra Kommissionen har ministeriet for migration og asyl gjort en betydelig kapacitetsopbygningsindsats for at forbedre modtagelsessystemet, etablere og forvalte faciliteter på en bæredygtig måde og operationalisere de centrale statslige tjenester med ansvar for migrationsstyring. I forbindelse med Grækenlands modtagelsessystem for ansøgere har der imidlertid også været bekymringer om levestandarden og de systemiske udfordringer, navnlig på grund af det høje antal irregulære indrejser i de seneste ti år, idet tallet faldt under covid-19-pandemien (2020-2021) og igen steg i 2023 og 2024¹⁴.

I de seneste år har Grækenland gradvist centraliseret forvaltningen og koordineringen af modtagelsesfaciliteterne. Modtagelses- og identifikationstjenesten er det statslige organ, der er ansvarligt for at forvalte modtagelse, identifikation og registrering af ansøgere om international beskyttelse og irregulære migranter, der ankommer til Grækenland. Dens personale omfatter registreringsmedarbejdere, screeningmedarbejdere, socialarbejdere og psykologer, juridiske rådgivere, sikkerhedspersonale og administrativt personale, og de spiller en afgørende rolle i håndteringen af de migrationsrelaterede processer. Medarbejderne udfører opgaver i forbindelse med registrering, tilvejebringelse af oplysninger, identifikation af sårbare personer, forvaltning af faciliteterne og administrative procedurer vedrørende ansøgere om international beskyttelse. Sikkerheds-, vedligeholdelses- og rengøringstjenester leveres af tjenestens eksterne partnere under rammekontrakter, mens medicinske og psykosociale tjenester leveres af IOM under Hippokrates-projektet (se nedenfor). Modtagelses- og identifikationstjenesten støttes af eksperter udstationeret af EUAA, både med specialiseret personale i faciliteterne og med strategisk støtte i hovedkvarteret.

En række operationelle rammer og værktøjer er blevet indført på modtagelsesområdet i de seneste år for at forbedre forvaltningen og driften af modtagelsesfaciliteter, herunder med EUAA's bidrag og støtte. Det drejer sig bl.a. om bl.a. forvaltning af faciliteterne, sagsforvaltning, kommunikation og tilvejebringelse af oplysninger, logistik, selvevaluering af modtagelsesforhold, registreringsprocedurer samt specialiserede rammer for beskyttelse af uledsagede mindreårige og sårbare ansøgere.

I løbet af det seneste årti har det græske ministerium for migration og asyl været i stand til at **strømline modtagelsessystemet og antallet af fungerende faciliteter** ved at beslutte, hvilke faciliteter på fastlandet der bør opgraderes eller lukkes, med fokus på at lukke faciliteter, der enten var for små, ikke omkostningseffektive eller meget fjerntliggende, og bevare faciliteter, der tilbød bedre modtagelsesforhold og lettede adgangen til tjenester. I januar 2025 var der 22¹⁵ operationelle faciliteter (hvoraf ti er i den sydlige del af Grækenland, og 12 er i den nordlige del). Desuden er tre faciliteter

¹⁴ Ifølge nationale data ankom der i 2024 54 888 personer til Grækenland ad land- og søvejen [eksklusive Kreta], hvilket er en stigning på 23 % i forhold til 2023.

¹⁵ <https://migration.gov.gr/en/ris/perifereiakes-monades/domes/>.

specielt designet til migranter, der ankommer for første gang, og omfatter tjenester til registrering af asylansøgninger (såkaldte modtagelses- og identifikationscentre)¹⁶. Antallet af åbne modtagelsesfaciliteter på fastlandet anses for at være tilstrækkeligt i betragtning af antallet af ankomster til Grækenland. I januar 2025 var den samlede kapacitet for alle 22 modtagelsesfaciliteter på fastlandet 21 393 pladser med en belægningsgrad på 56 %, og de tre registrerings- og identifikationscentre havde en kapacitet på 5 163 pladser med en belægningsgrad på 59 %¹⁷. Ovennævnte faciliteter er den primære form for indkvartering af asylansøgere, bortset fra den særlige indkvartering, der stilles til rådighed for uledsagede mindreårige. Den 21. marts 2025 bebudede ministeren for migration og asyl den kommende lukning af tre faciliteter, hvoraf to er beliggende på fastlandet (Elefsina og Volos)¹⁸.

Modtagelsescentrene er åbne faciliteter, der forvaltes af de græske myndigheder og støttes af internationale organisationer, EU-agenturer og NGO'er. Alle faciliteterne dækker de basale behov for husly, både om sommeren og vinteren. **Telte bruges ikke længere til indkvartering**, og Rubb Hall-telte bruges i øjeblikket kun i faciliteterne i Korinth, Katsikas og Filippiada. Niveauet og tilstanden af infrastrukturen kan variere mellem faciliteterne, mens den disponible kapacitet i nogle tilfælde reduceres på grund af skader, manglende reparation eller manglende adgang til reservedele.

Den eksisterende ramme indeholder bestemmelser om levering af visse centrale tjenester i **alle faciliteter på fastlandet: bolig og husly, fødevarer og basale fornødenheder, herunder kontant bistand, sundhedsstøtte, information og retshjælp**. Der foretages lægeundersøgelser og sårbarhedsvurderinger i modtagelses- og identifikationscentrene. Kvaliteten og tilgængeligheden af disse tjenester kan variere afhængigt af typen af facilitet, beliggenhed og tilgængelig finansiering, men der opretholdes modtagelsesforhold på et tilfredsstillende niveau. Kontant bistand til ansøgere har siden oktober 2021 været forvaltet af ministeriet for migration og asyl, men der er i øjeblikket forsinkelser.

Rengørings-, vedligeholdelses- og sikkerhedstjenester, der drives af modtagelses- og identifikationstjenesten, har i vid udstrækning bidraget til den daglige forvaltning af modtagelsesfaciliteterne, hvilket forbedrer levevilkårene i modtagelsescentrene og sikkerheden i faciliteterne og skaber et trygt miljø. Ministeriet for migration og asyl har anvendt rammekontrakter i forvaltningen af disse tjenester for at give mulighed for fleksibilitet i overensstemmelse med behovene. Sikkerheden er også blevet forbedret efter en gennemgang af de konkrete risici i faciliteterne og støtte til kapacitetsopbygning med henblik på at forebygge og håndtere nødsituationer.

Samlet set **er modtagelsesforholdene i modtagelsescentrene på fastlandet blevet væsentligt forbedret siden 2015** og kan generelt anses for at være tilfredsstillende med hensyn til faciliteter, infrastruktur, udstyr og tjenesteydelser, der leveres, herunder med EU-støtte. Disse faciliteter har også været medvirkende til at aflaste øerne. Der blev imidlertid konstateret visse mangler, og der var forstyrrelser i vigtige tjenester, herunder tolkning, transport, retshjælp og kontant bistand. Civilsamfundsorganisationer har rapporteret om suspensionen af disse tjenester samt andre begrænsninger, primært på grund af visse faciliteters afsides beliggenhed og efterfølgende vanskeligheder med social integration. I slutningen af 2024 oplyste de græske myndigheder, at de traf foranstaltninger på centralt plan for at afhjælpe disse mangler gennem undertegnelse af nye kontrakter og ordninger. I denne forbindelse er det vigtigt at bemærke, at de eksisterende mangler ikke udgør mangler som omhandlet i Dublin III-forordningens artikel 3, stk. 2, dvs. at de er særligt alvorlige og forårsager en situation med ekstrem materiel fattigdom, der ikke gør det muligt for ansøgeren at opfylde

¹⁶ Malakasa, Diavata og Fylakio.

¹⁷ Der kan være mindre afvigelser mellem statistikkerne og den nominelle kapacitet på grund af utilgængelige pladser, hovedsagelig på grund af nødvendig vedligeholdelse eller reparationer.

¹⁸ <https://migration.gov.gr/kleinoy-n-treis-domes-filoxenias-exoikonomoyn-tai-perissotera-apo-35-ekat-eyro/>.

sine mest basale behov¹⁹. Kommissionen arbejder fortsat tæt sammen med de græske myndigheder for at sikre, at de nødvendige tjenester opretholdes, også efter at EU-finansieringsprojekterne er afsluttet. Et eksempel er projektet om støtte til de græske myndigheder i forbindelse med forvaltningen af det nationale modtagelsessystem for asylansøgere og sårbare migranter. Projektet, som har et budget på over 191 mio. EUR sikrede, at centrale tjenester blev leveret til tiden i en fleksibel tilgang, efterhånden som efterspørgslen opstod, herunder indkøb af basale produkter såsom brændstof eller nonfoodartikler, mens tjenester vedrørende forvaltning af faciliteterne på fastlandet er blevet overtaget af Grækenlands nationale AMIF-program, der sikrer en bæredygtig reaktion.

De IT-systemer, der anvendes i de græske indkvarteringsfaciliteter, er reguleret af de eksisterende nationale rammer. Nogle aktører har imidlertid givet udtryk for betænkeligheder med hensyn til disse IT-systemers indvirkning på databeskyttelse og grundlæggende rettigheder. Den græske databeskyttelsesmyndighed har udstedt en bøde til ministeriet for migration og asyl vedrørende installationen af HYPERION- og CENTAUR-systemerne i modtagelses- og indkvarteringsfaciliteterne for asylansøgere. Ministeriet har fulgt op på dette og offentliggjort den relevante konsekvensanalyse vedrørende databeskyttelse og konsekvensanalysen vedrørende grundlæggende rettigheder for IT-systemerne på dets websted²⁰.

Aktioner, der finansieres under EU-fondene på området indre anliggender for 2021-2027²¹, er betinget af opfyldelsen af de horisontale grundforudsætninger, hvoraf den ene vedrører mekanismerne til sikring af overholdelse af Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder i forbindelse med gennemførelsen af de programmer, der støttes af disse fonde. Medlemsstaterne skal påvise overensstemmelse med grundforudsætningerne på tidspunktet for vedtagelsen af de nationale programmer og under deres gennemførelse. Hvis grundforudsætningerne ikke længere er opfyldt for så vidt angår det relevante specifikke mål, refunderer Kommissionen ikke de berørte udgifter. I Grækenlands tilfælde blev dette krav i begyndelsen af programmeringsperioden anset for at være opfyldt, hvilket gjorde det muligt at udbetale EU-midler.

Sammenfattende har Grækenland for at opfylde disse krav indført et trestrengt system, der bygger på:

- interne kontrolprocedurer til efterforskning og retsforfølgelse af strafbare handlinger i forbindelse med det græske politis eller den græske kystvagts operationer

¹⁹ Denne tærskel er nået, når ligegyldighed fra en medlemsstats myndigheders side har til følge, at en person, der er fuldstændig afhængig af offentlig hjælp, af grunde, som er uafhængige af den pågældendes vilje og personlige valg, lider alvorlige materielle afsavn, der ikke gør det muligt for den pågældende at dække sine mest basale behov, såsom behovet for at brødføde sig, vaske sig og have en bopæl, og som vil udgøre et indgreb i personens fysiske eller mentale tilstand eller stille personen i en dårlig forfatning, der er i strid med den menneskelige værdighed. Den nævnte tærskel kan derfor ikke dække situationer, der endog er kendetegnet ved alvorlig fattigdom eller en voldsom forringelse af den pågældende persons levevilkår, når disse ikke indebærer alvorlige materielle afsavn, som stiller personen i en situation, der er så alvorlig, at den kan sidestilles med umenneskelig eller nedværdigende behandling. (Jf. i denne retning dom af 19.3.2019, Jawo, C-163/17, EU:C:2019:218, præmis 91-93, og kendelse af 13.11.2019, Hamed og Omar, C-540/17 og C-541/17, ikke trykt i Sml., EU:C:2019:964, præmis 39, og dom af 19.12.2024 i forenede sager C-185/24 og C-189/24 [Tudmur], præmis 37).

²⁰ <https://migration.gov.gr/privacy-policy/>.

²¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1147 af 7. juli 2021 om Asyl-, Migrations- og Integrationsfonden (PE/56/2021/INIT) (EUT L 251 af 15.7.2021, s. 1), Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1148 af 7. juli 2021 om oprettelse af instrumentet for finansiel støtte til grænseforvaltning og visumpolitik som en del af Fonden for Integreret Grænseforvaltning (PE/57/2021/INIT) (EUT L 251 af 15.7.2021, s. 48) og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1149 af 7. juli 2021 om oprettelse af Fonden for Intern Sikkerhed (PE/58/2021/INIT) (EUT L 251 af 15.7.2021, s. 94).

- undersøgelser foretaget af uafhængige myndigheder såsom den græske ombudsmand og den nationale gennemsigtighedsmyndighed
- offentlige anklageres mulighed for at efterforske påstande efter en relevant klage eller rapporter fra medierne, internationale organisationer og NGO'er.

3.2 Sundhed

Kommissionen støtter det græske ministerium for migration og asyl og sundhedsministeriet i at give adgang til lægebehandling samt støtte til mental sundhed og psykosocial støtte til ansøgere og modtagere af international beskyttelse i Grækenland. Sundhedstjenester leveres både i modtagelsesfaciliteter og andre steder (klinikker, der drives af NGO'er eller offentlige hospitaler).

Siden juli 2024 er der blevet ydet støtte til lægebehandling gennem **Hippokrates**-projektet²² af lægehold, der er indsat på stedet på alle åbne indkvarteringssteder på det græske fastland. Projektet har til formål at forbedre fleksible sundhedsydelser på en omfattende måde, navnlig i betragtning af tidligere ineffektivitet, der primært var relateret til udfordringerne med at identificere og ansætte sundhedspersonale i forbindelse med en generel mangel. Projektet afhjælper også eksisterende mangler, navnlig gennem passende og rettidige sårbarhedsvurderinger (identifikation af sårbare ansøgere) og henvisninger til særlig behandling samt større fokus på mental sundhedspleje for både beboere og personale i modtagelsesfaciliteter.

Hippokrates forvaltes af det hellenske ministerium for migration og asyl og gennemføres af IOM og en tredjepartssundhedstjenesteyder. De vigtigste ansvarsområder i henhold til kontrakten er primære sundhedstjenester, identifikation af sårbare personer ved ankomsten og under hele asylprocessen, transport til eksterne sundhedstjenesteydere, drift af mobile klinikker udstyret med faciliteter til børn, laboratorier, røntgenfaciliteter og modtagelsesområder, herunder radiologer, laboratorieteknikere og chauffører, og levering af medicinsk udstyr.

Programmet omfatter ansættelse af 554 fuldtids- og deltidsansatte speciallæger på tværs af forskellige regioner (106 for De Ægæiske Øer, 182 for Nordgrækenland og 147 for Sydgrækenland), herunder praktiserende læger, patologer, gynækologer, børnelæger, psykiatere, radiologiske teknologer, jordemødre, sygeplejersker, laboratorieteknikere, socialarbejdere og psykologer. Indsættelsen af personale begyndte i 2024 og er i øjeblikket i gang.

Personer med international beskyttelse har fri adgang til sundhedsydelser på lige fod med græske statsborgere. Nogle har haft udfordringer på grund af administrative hindringer i forbindelse med den første udstedelse eller konvertering af AMKA (socialsikringsnummer) efter tildelingen af status eller manglende oplysninger om procedurerne og den krævede dokumentation. Taskforcen om integration, der er nedsat af ministeriet for migration og asyl, er blevet gjort opmærksom på disse udfordringer (se også afsnit 5).

3.3 Beskyttelse af sårbare personer

Der er i de seneste år gjort en betydelig indsats for at forbedre vilkårene for **sårbare personer**.

²² <https://greece.iom.int/ippokratis-i-provision-medical-and-psychosocial-services-residents-accommodation-facilities-under-responsibility-reception-and-identification-service>.

Siden 2023 har ministeriet for migration og asyl overtaget ansvaret for de beskyttelsestjenester, der tidligere blev leveret af IOM fra januar 2021 til december 2023. Målet er at sørge for beskyttelsesaktiviteter, mentale sundhedstjenester, psykologisk støtte og kompetenceudvikling på tværs af alle modtagelsescentre på fastlandet i Grækenland. IOM's EU-finansierede projekt **harmonisering af beskyttelsespraksis i Grækenland (HARP)**²³ forbedrede kvaliteten af den humanitære indsats og beskyttelsesbistanden til ansøgere i det græske modtagelsessystem med særligt fokus på sårbare personer.

3.4 Uledsagede mindreårige

Der er gjort betydelige fremskridt i Grækenland med hensyn til beskyttelse af uledsagede mindreårige, navnlig siden 2020, hvor **sekretariatet for beskyttelse af uledsagede mindreårige**²⁴ blev oprettet under ministeriet for migration og asyl. Sekretariatet har haft succes med at skabe et understøttende økosystem for korrekt identifikation, modtagelse og beskyttelse af uledsagede mindreårige. I 2023 blev det erstattet af generalsekretariatet for sårbare personer og institutionel beskyttelse, herunder beskyttelse af uledsagede mindreårige.

I Grækenland er uledsagede mindreårige indkvarteret i særlige faciliteter med særlig pleje. Disse faciliteter er adskilt fra de generelle modtagelsesfaciliteter på fastlandet, undtagen i modtagelses- og identifikationscentre i Malakasa og Fylakio, hvor der er **sikre zoner for uledsagede mindreårige**. I faciliteten i Diavata forventes der at blive oprettet et sikkert område senest i marts 2025, hvor der døgnet rundt vil være en medarbejder med ansvar for beskyttelse af børnene til stede.

Antallet af ledige pladser i langtidsindkvartering (indkvarteringscentre og støttede egne boliger) er 1 775 og har været finansieret under AMIF siden 2017. Fra og med 2020 blev der etableret **støttede egne lejligheder** for uledsagede mindreårige i alderen 16-17 år, som tilbyder indkvartering og beskyttelse. Statistikker over antallet og indkvarteringen af uledsagede mindreårige indberettes månedligt af de græske myndigheder²⁵.

Siden december 2020 har uledsagede mindreårige, der ikke har nogen sikker eller kendt indkvartering, ikke længere måttet blive anbragt i politiets varetægt. Generalsekretariatet for sårbare personer og institutionel beskyttelse har etableret en **national beredskabsmekanisme** til at identificere uledsagede mindreårige, der lever i usikre situationer, ved hjælp af en særlig hotline, der er åben døgnet rundt alle ugens dage, **mobile børnebeskyttelsesenheder** i Attika og Thessaloniki og særlige nødindkvarteringsmuligheder for uledsagede mindreårige, der venter på at blive henvist til langtidsindkvartering.

Aldersvurderinger af uledsagede mindreårige udføres af modtagelses- og identifikationstjenesten under ministeriet for migration og asyl. En fælles ministeriel afgørelse om aldersvurdering²⁶ fastsætter en tretrinnsprocedure (fysisk, psykosocial og lægelig undersøgelse). Aldersvurdering finder kun sted i tvivlstilfælde, og tvivlen kommer de uledsagede mindreårige til gode, indtil vurderingen er afsluttet.

En anden vigtig reform er etableringen af en permanent **værgemålsordning** med vedtagelsen af lov 4960/2022. Efter en åben indkaldelse blev to NGO'er (METAdrasi og Praxis) udvalgt til at stille op til 180 kvalificerede værger til rådighed i hele Grækenland. I januar 2025 var 120 værger indtil videre

²³ Dette projekt støttes under Asyl-, Migrations- og Integrationsfonden for 2021-2027.

²⁴ <https://migration.gov.gr/en/grammateies/eidiki-grammateia-prostasias-asynodeyton-anilikon/>.

²⁵ https://migration.gov.gr/wp-content/uploads/2025/01/SGVP_Statistics-January_EN.pdf.

²⁶ Fælles ministeriel afgørelse 9889/2020 (B'3390).

blevet udpeget af de offentlige anklagere og er ved at blive indsat i hele Grækenland. Hver værge kan være ansvarlig for op til 15 uledsagede mindreårige. Fælles ministerielle afgørelser fastsætter reglerne for driften af et nyt værgemålsråd, udnævnelsen af dets medlemmer og oprettelsen af klagemekanismen i forbindelse med det arbejde, der udføres af værgerne. EUAA's eksperter støtter generalsekretariatet i udviklingen af operationelle retningslinjer, operative standardprocedurer og den uddannelse, der er nødvendig for gennemførelsen og overvågningen af systemet.

Grækenland har også truffet foranstaltninger til at lette **overgangen til voksenalderen for tidligere uledsagede mindreårige**. "HELIOS Junior"-projektet vil blive gennemført indtil udgangen af 2027 af IOM i samarbejde med partnere og finansieres under AMIF (19 mio. EUR). Projektet har til formål at yde omfattende støtte til omkring 2 000 tidligere uledsagede mindreårige mellem 18 og 21 år for at lette deres integration i Grækenland.

3.5 Uddannelse

I henhold til græsk lovgivning²⁷ skal mindreårige børn være indskrevet på offentlige uddannelsesinstitutioner på primær- og sekundærtrinnet under deres ophold i landet. Ud over mindreårige har voksne ansøgere om international beskyttelse også adgang til uddannelse, så længe der ikke er vedtaget nogen udsendelsesforanstaltning over for dem. Adgangen til uddannelse organiseres af ministeriet for uddannelse, religiøse anliggender og sport, og den relevante retlige ramme indeholder bestemmelser om tilstedeværelsen af en lokal koordinator for uddannelse af flygtninge i alle modtagelsesfaciliteter samt i byområder (i lokale uddannelsesdirektorater) med henblik på registrering og indskrivning af mindreårige (herunder uledsagede mindreårige) i skoler. Deres vigtigste rolle er at tilvejebringe de nødvendige midler til at støtte integrationsprocessen, som bør gennemføres på samme betingelser som dem, der gælder for græske statsborgere, med lettelse af registreringen i tilfælde af vanskeligheder med at indsende dokumentation.

Projektet "All Children in Education", som er finansieret af EU og gennemføres af UNICEF, tilbød ikkeformel uddannelse til migrantbørn i hele Grækenland. Mere end 25 000 flygtninge- og migrantbørn blev støttet under programmet mellem 2021 og 2024, hvilket bidrog til at øge antallet af børn, der er indskrevet i formel uddannelse. Projektets succes førte til, at både Kommissionen og de græske myndigheder blev enige om at forlænge det tidsmæssigt, og at projektet skulle forvaltes af de græske myndigheder under ESF+, hvorved de positive resultater blev fastholdt. Kommissionen har fulgt op med de græske myndigheder, og disse tjenester forventes at blive genoptaget i sommeren 2025.

4. Procedurer for tildeling af international beskyttelse

De to vigtigste myndigheder, der er relevante for asylprocedurer, er den græske asyltjeneste og klagemyndigheden. Asyltjenesten er gennem de regionale asylkontorer og asylenhederne i hele landet den kompetente myndighed til at behandle og træffe afgørelse om ansøgninger om international beskyttelse. En ansøgning kan behandles som led i den almindelige procedure, den fremskyndede procedure, den indledende procedure eller grænseproceduren²⁸. Klager over asyltjenestens afgørelser indbringes for klagemyndigheden. På dette niveau har klager adgang til gratis retshjælp. Klagemyndigheden består af 20 uafhængige klagenævne.

²⁷ Artikel 55 og 56 i lov 4939/2022.

²⁸ <https://ecre.org/aida-country-report-on-greece-2023-update/>, s. 29.

I 2024 beskæftigede asyltjenesten i alt 856 medarbejdere, herunder fastansatte og vikarer, mens EUAA støtter den med ca. 135 udsendte eksperter²⁹. Der er 13 regionale asylkontorer og 13 asylenheder på hele fastlandet og De Ægæiske Øer, herunder to specialiserede sårbarhedskontorer i Athen og Thessaloniki, der yder specialiseret støtte under hele asylproceduren. Desuden er der afdelinger for Dublin, tilbagetrækning og tilbagesendelse, uddannelse og administrativ støtte³⁰.

Behandlingen af asylansøgninger er blevet mere effektiv i de seneste år, med en særlig indsats fra asyltjenesten, støttet af EUAA, for at mindske efterslæbet af verserende afgørelser gennem indsættelse af mere personale.

Antallet af asylansøgninger er steget støt i de seneste fire år, fra ca. 28 000 i 2020 til over 73 000 i 2024³¹. Dette betyder, at Grækenland var den EU-medlemsstat med det næsthøjeste antal ansøgninger i forhold til befolkningen i 2024. Ansøgernes oprindelseslande er primært Syrien og Afghanistan, efterfulgt af Pakistan (2021/2022), Irak (2023) og Egypten (2024)³². Anerkendelsesprocenten i forhold til det samlede antal vedtagne afgørelser er steget i årenes løb fra ca. 45 % i 2021 til ca. 68 % i 2024.

I november 2024 var der i alt 26 275 verserende afgørelser om ansøgninger om international beskyttelse³³. Der er gjort en indsats for at nedbringe efterslæbet af igangværende sager i form af specialisering af visse kontorer. Efterslæbet blev også reduceret som følge af et pilotprojekt, der har kørt siden september 2023, hvor interviewet er udeladt for visse nationaliteter fra lande med høje anerkendelsesprocenter, nemlig Afghanistan, Syrien, Eritrea, Palæstina, Sudan og Yemen³⁴. I disse tilfælde er den gennemsnitlige behandlingstid for en asylansøgning ca. 45 dage. Som det er praksis i andre medlemsstater, har den græske asyltjeneste siden december 2024 efter Assadregimets fald i Syrien "fastfrosset" udstedelsen af afgørelser om ansøgninger om international beskyttelse fra syrere.

Personer, der befinder sig på fastlandet uden tidligere at have gennemgået identifikationsprocedurer ved grænsen (på øerne eller i Fylakio i Evros-regionen), forventes at indgive deres ansøgninger i modtagelses- og identifikationscentrene Malakasa og Diavata ved at bestille tid via den særlige onlineplatform. Modtagelses- og identifikationstjenesten er ansvarlig for registrering af ansøgninger i disse registreringscentre med støtte fra EUAA. Indførelsen af platformen har givet anledning til bekymring: Da platformen i øjeblikket ikke giver mulighed for at kontrollere personens identitet, mener myndighederne ikke, at registrering på platformen bør betragtes som indgivelse af en ansøgning om international beskyttelse. Kommissionen har viderebragt disse bekymringer til ministeriet for migration og asyl³⁵, navnlig med hensyn til adgang til materielle modtagelsesforhold.

I overensstemmelse med erklæringen fra EU og Tyrkiet og en fælles ministeriel afgørelse³⁶ anvender Grækenland begrebet sikkert tredjeland (og den indledende procedure) på ansøgninger indgivet af

²⁹ Ifølge oplysninger modtaget af asyltjenesten og EUAA.

³⁰ <https://migration.gov.gr/en/gas/dioikisi/>.

³¹ <https://ecre.org/aida-country-report-on-greece-2023-update/>.

³² https://migration.gov.gr/wp-content/uploads/2024/12/Report_A_November-2024_International-Protection_Appendix-A_NEW.pdf.

³³ https://migration.gov.gr/wp-content/uploads/2024/12/Report_A_November-2024_International-Protection_Appendix-A_NEW.pdf, s. 10.

³⁴ Ifølge oplysninger fra ministeriet for migration og asyl. Pilotprojektet er baseret på artikel 82, stk. 7, i lov nr. 4939/2022 og finder anvendelse på ansøgninger fra ansøgere fra Afghanistan, Syrien, Eritrea, Palæstina, Sudan og Yemen.

³⁵ AIDA's landerapport om Grækenland giver et detaljeret overblik over den lovgivningsmæssige og praksisrelaterede udvikling i asylprocedurerne og indholdet af international beskyttelse i 2023 – <https://ecre.org/aida-country-report-on-greece-2023-update/>.

³⁶ Fælles ministeriel afgørelse 42799/2021.

ansøgere af visse nationaliteter³⁷, som er ankommet til Grækenland gennem Tyrkiet. De græske myndigheder har til hensigt at ændre deres procedurer som følge af EU-Domstolens dom i sag C-134/23³⁸ om afvisningsproceduren og efter meddelelsen fra formanden for det græske statsråd af 21. marts 2025³⁹.

Grækenland opkræver gebyr for anden og yderligere efterfølgende ansøgninger. Kommissionen har over for ministeriet for migration og asyl understreget, at det er nødvendigt at afskaffe dette gebyr i overensstemmelse med EU-retten.

Kommissionen har en dialog med ministeriet for migration og asyl om disse aspekter samt med de tyrkiske myndigheder.

Klagemyndighedens produktivitet er blevet bedre med tiden⁴⁰. Ved udgangen af 2022 afsluttede EUAA sin støtteaktivitet til klagemyndigheden, som havde til formål at reducere efterslæbet til et håndterbart niveau. I perioden fra den 1. december 2019 til den 30. november 2024 blev der indgivet 54 596 klager med en gennemsnitlig ventetid på 91 dage på det græske fastland.

Retshjælp i anden instans ydes af staten gennem oprettelse af og støtte til et **retshjælpsregister**, der er bemandet med ca. **110 advokater**. Sideløbende hermed har asyltjenesten udarbejdet systematiske oplysninger til ansøgerne i alle faser af proceduren.

5. Integration af de personer, der får international beskyttelse

I februar 2022 vedtog Grækenland en **national strategi for integration**⁴¹, der anerkender behovet for en samlet tilgang til integration. Mange projekter, hvoraf mange er EU-finansierede, er under gennemførelse og støtter integrationen af tredjelandsstatsborgere, navnlig med hensyn til deres adgang til arbejdsmarkedet.

HELIOS-projektet har hidtil været det vigtigste integrationsprojekt i Grækenland, hvorigennem 47 753⁴² personer med international beskyttelse har modtaget **velkomstkurser, uddannelse og støtte til beskæftigelsesegnethed**. Projektet tilbød også **støtte til indkvartering** og aktiviteter, der hjalp folk med at skabe forbindelser og bidrage til deres nye lokalsamfund. Op til 10 816 husstande er blevet aktivt

³⁷ Siden juni 2021 er alle ansøgninger om international beskyttelse, der er indgivet af statsborgere i Syrien, Afghanistan, Somalia, Pakistan og Bangladesh på hele det græske område, blevet behandlet efter begrebet sikkert tredjeland i henhold til fælles ministeriel afgørelse 42799/2021, som ændret ved fælles ministeriel afgørelse 485868/2021 og 734214/2022.

³⁸ Sag C-134/23, Elliniko Symvoulío gia tous Prosfyges og Ypostirixi Prosfygon sto Aigaio, 4.10.2024.

³⁹ Den 21.3.2025 meddelte formanden for det græske statsråd, at plenarforsamlingen den 27.2.2025 besluttede at annullere den fælles ministerielle afgørelse 538595/12.12.2023 om oprettelse af en national liste over sikre tredjelande, for så vidt som den omfatter Tyrkiet som et sikkert tredjeland for ansøgere om international beskyttelse med oprindelse i Syrien, Afghanistan, Pakistan, Bangladesh og Somalia.
https://www.adjustice.gr/webcenter/portal/ste/pageste/epikairoitita/anakoinwseis-proedrou?contentID=SNEWS-TEMPLATE1742568296785&_afrLoop=5703496456933569#!%40%40%3F_afrLoop%3D5703496456933569%26centerWidth%3D65%2525%26contentID%3DSNEWS-TEMPLATE1742568296785%26leftWidth%3D0%2525%26rightWidth%3D35%2525%26showFooter%3Dfalse%26showHeader%3Dtrue%26_adf.ctrl-state%3Dblf2qubpn_83.

⁴⁰ Der findes 21 uafhængige klagenævne under klagemyndigheden. Klagenævnene har tre medlemmer, som er aktive forvaltningsdommere. Hvert navn har mindst én sekretær. Hver dommer har én ordfører. Ordførerne og sekretærene blev stillet til rådighed af EUAA (forordning om klagemyndighedens funktionsmåde af 4.11.2020).

⁴¹ <https://migration.gov.gr/en/migration-policy/integration/politiki-entaxis-se-ethniko-epipedo/>. Strategien omfatter fire hovedsøjler: forhåndsintegration af asylansøgere, social integration af personer med international beskyttelse, forebyggelse af og effektiv beskyttelse mod alle former for vold, udnyttelse og misbrug, overvågning af integrationsprocessen.

⁴² IOM-faktablad, indtil 31.10.2024.

støttet med **huslejestøtte** siden starten og indtil den 31. oktober 2024. HELIOS-projektet er blevet gennemført af IOM⁴³ med ca. 60 mio. EUR i EU-finansiering og støtte fra flere NGO'er og kommuner⁴⁴. Fra den 1. januar 2022 overtog ministeriet for migration og asyl forvaltningen og finansieringen heraf.

Helios-projektet sluttede den 30. november 2024 og blev erstattet af **Helios+** fra januar 2025, finansieret under Den Europæiske Socialfond (ESF+) for at sikre videreførelse af disse tjenester på lang sigt. De tjenester, der vil blive ydet til personer med international beskyttelse, vil fortsat være de samme, navnlig med hensyn til huslejestøtte, sprogundervisning og integrationskurser, men det er vigtigt at have et større **fokus på beskæftigelsesegnethed**.

HELIOS+-tjenester omfatter:

- Boligstøtte: styrkelse af en selvstændig tilværelse i Grækenland ved at yde støtte til sikker indkvartering, herunder huslejestøtte
- Støtte til beskæftigelsesegnethed: styrkelse og lettelse af HELIOS+-målgruppens adgang til arbejdsmarkedet gennem gruppe- og individuelle forløb med karriererådgivning, erhvervsuddannelse og netværkssamarbejde med lokale arbejdsgivere
- Adgang til sociale og offentlige tjenester: fremme af selvstændig adgang til sociale og offentlige tjenester og overvågning af integrationsprocessen for HELIOS+-målgruppen gennem individuelle og gruppestøttemøder
- Sprog- og kommunikationsfærdigheder: støtte til HELIOS+-støttemodtagernes selvstændige kommunikation i lokalsamfundet og på arbejdspladsen gennem græske sprogkurser
- Integration: bevidstgørelse og styrkelse af værtssamfundene og inddragelse af interessenter på lokalt og regionalt plan gennem aktiviteter, der fremmer social samhørighed og kulturel udveksling.

Desuden indledte Grækenland og Tyskland i fællesskab et broprojekt i januar 2025 for at støtte modtagere af international beskyttelse umiddelbart efter deres overførsel fra Tyskland til Grækenland. Broprojektet tilbyder modtagerne indkvartering, mad og social rådgivning samt støtte til at udarbejde de nødvendige dokumenter for at sikre en problemfri integration i HELIOS+. Dette broprojekt vil blive støttet med EU-midler og gennemført af IOM.

Kapaciteten i **det græske direktorat for social integration** er blevet styrket gennem Kommissionens instrument for teknisk støtte⁴⁵, navnlig med hensyn til udformning, udvikling og gennemførelse af reformer på integrationsområdet. Ministeriet for migration og asyl er i færd med at udvikle en **onlineplatform for social inklusion** for at lette tredjelandstatsborgeres adgang til det græske arbejdsmarked. Dette vil supplere andre initiativer til fremme af integrationen af personer med international beskyttelse på arbejdsmarkedet.

Et projekt, der støttes af genopretnings- og resiliensfaciliteten⁴⁶, der er gennemført siden anden halvdel af 2022, **forbereder flygtninge på at komme ind på arbejdsmarkedet** og fremmer samarbejdet med virksomheder og andre interessenter. Andre integrationsinitiativer omfatter **særlige jobmesser** for

⁴³ <https://greece.iom.int/hellenic-integration-support-beneficiaries-international-protection-and-temporary-protection-helios>.

⁴⁴ Catholic Relief Services (CRS), Dansk Flygtningehjælp Grækenland (DRC Greece), det græsk flygtningeråd, Solidarity Now, INTERSOS, det kommunale udviklingsagentur i Thessaloniki S.A, Metadrasi, PLOIGOS, den almennyttige fond for Livadeia kommune (ΚΕΔΗΛ), the Smile of the Child.

⁴⁵ https://commission.europa.eu/funding-tenders/find-funding/eu-funding-programmes/technical-support-instrument/technical-support-instrument-tsi_en.

⁴⁶ https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/recovery-coronavirus/recovery-and-resilience-facility/greeces-recovery-and-resilience-plan_en.

lokale arbejdsgivere og personer med international beskyttelse i modtagelses- og identifikationscentre (organiseret i samarbejde med UNHCR og IOM) og oprettelse af **kvikskrænker** til at informere og yde specialiserede tjenester til tredjelandstatsborgere (centre for integration af migranter finansieret af ESF+). Disse initiativer resulterer i samarbejde og netværk, der hjælper modtagerne med at få forbindelse til sociale integrationstjenester og -programmer og gennemføre sociale integrationsaktiviteter, der fremmer social samhørighed⁴⁷.

Ministeriet for migration og asyl har annonceret flere initiativer på dette område, såsom integrationskontorerne i modtagelsesfaciliteter og særlige projekter under samarbejdsprogrammet mellem Schweiz og Grækenland 2023-2026. Desuden arbejder myndighederne på yderligere integrationsforanstaltninger ved hjælp af de midler, der er til rådighed gennem Den Europæiske Socialfond+ i programmeringsperioden 2021-2027.

UNHCR er aktivt involveret i målrettede aktiviteter, der har til formål at fremme flygtninges integration. Pilotprojekter omfatter et projekt om **kørsel og trafikssikkerhed**, **sprogkurser** for voksne flygtninge på øerne, **hjælp til personer med handicap** til at få adgang til social velfærd. ADAMA-centret⁴⁸, som drives af UNHCR, er et sted, hvor modtagerne kan få praktisk hjælp, rådgivning og assistance til at navigere på det græske arbejdsmarked. Derudover findes der en række initiativer på **lokalt niveau** som f.eks. **rådene for integration af migranter og flygtninge**, som flere kommuner har aktiveret med henblik på at gennemføre aktiviteter, der muliggør aktivt medborgerskab. Flere byer har dannet **netværket af byer for integration**, som planlægger, organiserer, gennemfører og udveksler oplysninger om god praksis inden for integration af migranter og flygtninge. Athen kommune har oprettet Athens koordinationscenter for migrant- og flygtningespørgsmål for at lette samarbejdet mellem kommunen og civilsamfundet, internationale organisationer og centralregeringen.

Alle disse initiativer har til formål yderligere at lette overgangen fra status som ansøger til status som person med international beskyttelse og den overordnede integration i det græske samfund. Selv om den græske retlige ramme generelt giver mulighed for integration, medfører mangler i gennemførelsen af den eksisterende lovgivning betydelige udfordringer for en gnidningsløs integration. Disse **udfordringer** omfatter udstedelse og fornyelse af opholdstilladelser, formaliteter i forbindelse med udstedelse af grundlæggende dokumentation (f.eks. sygesikring, bankkonti, skatteoplysninger), anerkendelse af kvalifikationer, adgang til arbejde og uddannelse, adgang til bolig og mangel på socialt boligbyggeri i Grækenland generelt.

Personer med international beskyttelse har adgang til en eller anden form for **finansiell bistand** (den garanterede mindsteindkomst⁴⁹), men administrative problemer kan begrænse deres adgang. Desuden får de ikke øjeblikkelig adgang til visse andre sociale ydelser, der er til rådighed for græske statsborgere efter anerkendelse af deres status, på grund af krav i forbindelse med varigheden af lovligt ophold i landet. Denne begrænsning har resulteret i en verserende traktatbrudsprocedure mod Grækenland⁵⁰. I

⁴⁷ Der er 11 centre for integration af migranter i Grækenland, som drives af kommunerne og finansieres under ESF+. Kun migranter, som opholder sig lovligt i Grækenland, kan få adgang til deres tjenester, som omfatter rådgivning, juridisk information, social og psykologisk støtte, ansøgning om ydelser, levering af ikkeobligatorisk græskundervisning, forberedelse til eksamen for græsk statsborgerskab.

⁴⁸ [ADAMA Centre – UNHCR Greece](#).

⁴⁹ Den garanterede minimumsindkomst giver en månedlig kontantydelse til husstande, der lever under fattigdomsgrænsen. Den har også en komponent vedrørende fremme af beskæftigelse sammen med aktiveringstjenester.

⁵⁰ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/95/EU af 13. december 2011 om fastsættelse af standarder for anerkendelse af tredjelandstatsborgere eller statsløse som personer med international beskyttelse, for en ensartet status for flygtninge eller for personer, der er berettiget til subsidiær beskyttelse, og for indholdet af en

praksis forbliver personer med international beskyttelse ofte i modtagelsesfaciliteter, der er beregnet til ansøgere om international beskyttelse, efter den gældende overgangsperiode.

Rejsedokumenter, som personer med international beskyttelse anmoder om, udstedes ofte sammen med opholdstilladelsen, hvilket ofte fører til, at personer med international beskyttelse rejser videre til andre medlemsstater.

Med henblik på at fjerne disse hindringer oprettede ministeriet for migration og asyl en **taskforce for integration** i januar 2024⁵¹. Den har til formål at fremme effektive integrationspolitikker på stedet og styrke samarbejdet og koordineringen mellem forskellige ministerier og offentlige myndigheder. Gennemførelsen af den relevante lovgivning og administrative flaskehalse drøftes regelmæssigt i dette forum.

6. Konklusioner

I de senere år har Grækenland udviklet et nationalt migrationsstyringssystem med den infrastruktur, det udstyr og de værktøjer, der er nødvendige. Ved at øge myndighedernes kapacitet har Grækenland løst problemerne med overbelægning og modtagelsesforhold, der ikke lever op til standarderne, i centrene på fastlandet. Procedurene for modtagelse og international beskyttelse er blevet strømlinet og fremskyndet. Beskyttelsen af de mest sårbare personer er blevet forbedret, og den lovgivningsmæssige ramme, der er indført for uledsagede mindreårige, giver positive signaler. Integration har nu udviklet sig til at være en national politisk prioritet.

Selv om der fortsat kan være behov for forbedringer inden for visse aspekter af migrationsstyringen, kan det på dette grundlag konkluderes, at der ikke er nogen systemiske mangler i asyl- og modtagelsessystemet på det græske fastland, der medfører en risiko for umenneskelig eller nedværdigende behandling som omhandlet i artikel 4 i EU's charter om grundlæggende rettigheder. Som følge heraf bør Dublinoverførsler til Grækenland finde sted på samme måde som for de øvrige medlemsstater – dvs. uden krav om individuelle garantier som anbefalet af Kommissionen i dens henstilling (EU) 2016/1117 og i overensstemmelse med Domstolens retspraksis vedrørende fortolkningen af artikel 3, stk. 2, i forordning (EU) nr. 604/2013. Denne henstilling finder derfor ikke længere anvendelse. Kommissionen vil fortsat være i tæt kontakt med de græske myndigheder for at sikre overholdelse af navnlig forordning (EU) nr. 604/2013 samt korrekt gennemførelse af gældende EU-ret og pagten om migration og asyl.

Taskforcen for migrationsstyring har i samarbejde med alle relevante interessenter vist sig at være et effektivt og gavnligt redskab til at opnå betydelige forbedringer i Grækenland gennem bedre samarbejde og kommunikation. Som i alle medlemsstater er der **plads til forbedring på visse politikområder**. Kommissionen vil fortsat samarbejde med Grækenland og EU-agenturerne om at konsolidere de eksisterende rammer for samarbejde og bistå med at opfylde Grækenlands erklærede mål om yderligere at forbedre migrationsstyringssystemet og behandlingen af tredjelandstatsborgere, der ankommer til landet. Den operationelle, tekniske og finansielle støtte til Grækenland vil fortsætte, herunder gennem udsendelse af Kommissionens personale og de EU-agenturer, der er udsendt på stedet, samt gennem gennemførelsen af EU's fonde på området indre anliggender for den flerårige finansielle ramme for 2021-2027.

sådan beskyttelse (omarbejdning) (EUT L 337 af 20.12.2011, s. 9). Se også https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/inf_23_142.

⁵¹ https://commission.europa.eu/publications/2024-rule-law-report-communication-and-country-chapters_da.

Endelig arbejder Kommissionen tæt sammen med medlemsstaterne, herunder Grækenland, om at støtte gennemførelsen af pagten om migration og asyl. Efter den fælles gennemførelsesplan⁵², som Kommissionen forelagde i juni 2024, har Grækenland udarbejdet sin egen **nationale gennemførelsesplan**, der fastsætter de næste skridt, som de nationale myndigheder har planlagt for at gennemføre pagtens bestemmelser senest i juni 2026 efter den foreslåede opdeling i tematiske byggesten. Den skitserer de mål og krav, der er nødvendige for at muliggøre de tilsvarende lovgivningsmæssige, strukturelle og operationelle ændringer, der er planlagt i udformningen af det nationale migrationsstyringssystem, herunder, men ikke begrænset til, revision af modtagelsessystemet, procedurer for behandling af ansøgninger om international beskyttelse, beredskab, integration samt regler om ansvar og solidaritet. Indtil pagtens retlige instrumenter begynder at finde anvendelse i midten af 2026, vil Kommissionen fortsat støtte medlemsstaternes bestræbelser på at omsætte pagten fra lovgivningsmæssige retsakter til en operationel virkelighed.

⁵² Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget, En fælles gennemførelsesplan for pagten om migration og asyl (COM(2024) 251 final).